

1915. I medfør af den nævnte lov er landet inddelt i et antal lægekredse, der for det aldeles overvejende antals vedkommende er enmandsbetjente. Embedslægerne er statsansatte tjenestemænd, som oprindeligt overvejende varetog en række rent lægelige funktioner, såsom tilsyn med de stedlige praktiserende læger, retslægefunktioner samt opgaver som fattiglæge. I takt med samfundsudviklingen er der imidlertid efterhånden pålagt embedslægerne mange opgaver inden for et bredt spektrum af hygiejniske og miljømæssige områder, herunder som rådgivere overfor amtsråd, kommunalbestyrelser og sundhedskommissioner.

De beføjelser, der efter lovgivningen tilkommer *centraladministrationen*, tidligere især indenrigsministeriet, landbrugsministeriet og fiskeriministeriet, nu ministeriet for forureningsbekæmpelse, er overvejende af en karakter, der placerer disse myndigheder i en relativ „tilbagetrukket“ position. Det er således f. eks. med hensyn til ministeriets opgaver inden for sundhedsvedtægtsområdet typisk, at styringsbeføjelserne overvejende indskrænker sig til behandling af ankesager samt til stadfæstelse af de af kommunalbestyrelserne foreslåede udkast til sundhedsvedtægter. Der savnes i det nuværende administrative system i vidt omfang en adgang til fra centralt hold at tage konkrete sager op på eget initiativ, ligesom det ikke i tilstrækkeligt omfang er muligt at udøve en central styring af de lokale myndigheders administration, f. eks. ved vejledning, normer m. v.

Reformer.

Den udfordring, som den moderne teknologi stiller samfundet overfor på det miljømæssige område, kræver en betydelig og hurtig indsats både på det administrative og det lovgivningsmæssige område. I takt hermed spores i befolkningen en voksende vilje til at bære de økonomiske byrder, som vil være en følge af de politiske beslutninger, som kræves for at leve op til denne målsætning.

Nedsættelsen af hygiejnekommissionen i 1964 og senere oprettelsen af forureningsrådet i 1969 må ses som udtryk for et forsøg på at imødekomme kravene om etablering af det administrative og lovgivningsmæssige grundlag for en mere effektiv miljøbeskyttelse. Det er imidlertid betegnende for den udvikling, som har fundet sted på dette område i de seneste år, at mens hygiejnekommissionen kun havde til opgave at beskæftige sig med spørgsmål vedrørende sundhedsmæssige og hygiejniske forhold (forurening i traditionel forstand), så udvidede det

fem år senere nedsatte forureningsråd sit arbejdsfelt, således at dette også kom til at omfatte økologiske spørgsmål i bredere betydning, herunder navnlig spørgsmålet om de nødvendige foranstaltninger til beskyttelse af samtlige kvaliteter i de ydre omgivelser.

Blandt resultaterne af det undersøgelsesarbejde, som er udført i henholdsvis hygiejnekommissionen og forureningsrådet, må især fremhæves understregningen af behovet for en fælles målsætning for den fremtidige indsats mod forurening og miljøforringelse. Som det fremgår af omtalen ovenfor af den gældende lovgivning og de myndigheder, der administrerer denne, er området i dag karakteriseret ved retsreglernes utilstrækkelighed og savnet af en fælles målsætning samt i administrativ henseende ved de manglende muligheder for at gennemføre en central styring og koordinering af det arbejde, der udføres af lokale og regionale myndigheder. Endvidere er der et stadig mere udtalt behov for en indsats på det uddannelsesmæssige og forskningsmæssige område og en velovervejede koordinering af denne indsats. På en lang række områder er vor viden allerede i dag tilstrækkelig til at karakterisere visse former for menneskelig virksomhed som miljøfarlig. Den teknologiske udvikling, som har skabt disse virksomhedsformer, har i nogle tilfælde tilvejebragt muligheder for på tilfredsstillende måde at forebygge — evt. i tilstrækkeligt omfang begrænse — disse skadelige virkninger. Der er imidlertid stadig lang vej tilbage, før man kan sige, at den eksisterende viden er tilstrækkelig, blot med hensyn til indsatsen mod de farer, som er *erkendte* som farer. Hertil kommer den meget store opgave, som vil bestå i at følge med overfor de miljøskadelige konsekvenser af den teknologiske udvikling, om hvilken der i dag i videnskabelig forstand kun kan gisnes.

En imødegåelse af denne udfordring vil kræve en meget betydelig indsats på det forskningsmæssige og undervisningsmæssige felt.

Hverken på det administrative eller det lovgivningsmæssige område er det endnu lykkedes herhjemme at tilvejebringe det nødvendige grundlag for en organisation, som vil kunne leve op til de krav, som den teknologiske udvikling har stillet samfundet overfor i miljøbeskyttelsesmæssig henseende. Oprettelsen af ministeriet for forureningsbekæmpelse og den hermed stedfundne samling af en række væsentlige opgaver indenfor området har betydet en styrkelse af bestræbelserne for den nødvendige effektivisering. Der savnes imidlertid stadig i udtalt grad en bred rammelovgivning til beskyttelse af miljøet, bl. a. indeholdende en fælles mål-